

6.8. A családterápiás vizsgadolgozat formai és tartalmi követelményei

Formai követelmények

6.8.1. A spirálozott (rögzítő sínbe rendezett) vizsgadolgozat címlapján szerepeljen:

- A vizsgáló neve.
- A vizsgáló elérhetőségei (levélcím, telefon/mobil, E-mail).
- A dolgozat címe.
- Keltezés (helyszín, dátum).

6.8.2. A dolgozat teljes terjedelme: 25.000-40.000 karakter (szóközök nélkül).

6.8.3. Kerüljön bemutatásra a terápia kerete: kicsoda a jelölt, mi az alapvégzettsége, hol dolgozik családokkal/párokkal, kivel dolgozott együtt, hány családdal dolgozott már eddig, miért éppen ezt a családterápiát választotta, vizsgadolgozatként beadandó esettanulmánynak.

6.8.4. A dolgozat legyen megfelelően tagolt. Legyen követhető a bíráló számára az ülések sorozatának leírása. Derüljön ki, hogy mikor kezdődött és végződött a terápia, hány ülés volt, kik vettek részt az üléseken.

6.8.5. Tartalmazza a dolgozat az első interjú legfontosabb részleteit, tartalmazzon beszámolót a koterápiás munkáról, a szupervízioról és egy rövid összefoglalót a teljes folyamatról. Ugyancsak tartalmazzon a dolgozat egy részletesen leírt, kiemelt ülést.

6.8.6. A dolgozat nyelvezete legyen szakszerű, használja a jelölt a megfelelő családterápiás szakkifejezéseket.

6.8.7. A dolgozat melléklete tartalmazzon genogramot a családról (akkor is, ha ténylegesen nem vettek fel velük genogramot, ezzel segítve a bírálók eligazodását a kapcsolatok rendszerében) és irodalomjegyzéket.

6.8.8. A vizsgadolgozatban szereplő kliensek anonimitását az MCSE Etikai Kódexének elvei alapján kell biztosítani.

Tartalmi követelmények

6.8.9. A vizsgadolgozat egy már lezárt család- vagy párterápiás folyamatot taglaljon, amit folyamatos szupervízió kísért (családterápiás kiképzőnél minimum 2-3 ülésenként)

- A bemutatott folyamat olyan legyen, amely legalább 6 ülésen keresztül zajlott.
- Mutassa be a családot (párt) küldő vagy a terápiát megrendelő személyeket
- Mutassa be a terápiában részt vevő terapeuta jelöltet (a koterapeutát, esetleg a terápiás team-et is) és derüljön ki a terapeuta munkamegosztása.
- Mutassa be a terápia helyszínét.

6.8.10. Az első interjú legfontosabb részletei:

- Mutassa be, hogy hogyan vette fel a kapcsolatot az egyes családtagokkal.
- Mutassa be, melyek voltak a terápia indikációs szempontjai család (pár) szemszögéből.
- Mutassa be, melyek voltak a terápia indikációs szempontjai terapeuta jelölt szemszögéből.
- Mutassa be, milyen lépéseket tett a terápiás szövetség kialakításáért.

6.8.11. Hipotézis(ek) a család (pár) problémájáról:

- Sorolja fel és szakmailag is indokolja a kialakított hipotéziseit a család (pár) problémájáról.
- Mutassa be a terápiás tervét, amely szervesen kapcsolódik a hipotézisekhez és a terápia során figyelembe vett elméleti megfontolásokhoz.

6.8.12. Mutassa be, hogyan történt a szerződés-kötés és mi volt a családtagok és a terapeuta jelölt által elfogadott terápiás cél.

6.8.13. A terápiás folyamat leírása:

- Röviden mutassa be, hogy mi történt az üléseken.
- Emeljen ki egy ülést a folyamatból és írja le részletesen, hogy mi történt ezen az ülésen. A kiemelt ülés részletes leírása során lehetőleg párbeszédese részekkel illusztrálja a jelölt az ülés folyamatát, saját megnyilvánulásait, intervencióit és a kliensek arra adott válaszreakcióit. Ha nem lehetséges szó szerinti idézetekkel illusztrálni, akkor szó szerinti idézetek nélkül is leírható egy ülés részletes története úgy, hogy a bíráló számára követhető módon megjelenjenek a terapeuta jelölt reflexiói a történésekkel és a saját működésével kapcsolatban. Lényeges, hogy példákon keresztül mutassa be, hogy az ülések során hogyan reflektál a történetekre, mit gondol arról, amit hall a családtól (pártól), és hogyan értelmezi mindezt családterápiás szemléletben.
- Indokolja meg, hogy miért és milyen módszereket, technikákat, feladatokat alkalmaz, és az alkalmazás során szakmailag hogyan értékeli a hatásukat (hatástalanságukat).
- Adjon magyarázatot a család (pár) változására, változásaira. Emelje ki, és példákkal illusztrálja a változást reprezentáló ülést (üléseket.)

6.8.14. Értékelje, magyarázza a családdal (párral) elért eredményeket (eredménytelenséget), magyarázatában használja az alkalmazott elméleti irányzatok alapfogalmait.

6.8.15. Mutassa be a szupervízió folyamatát és szerepét a terápiában. Emelje ki, hogy milyen (technikai, módszertani vagy önreflexív) szempontokat, segítséget kapott a szupervízió során. Derüljön ki, hogyan alkalmazta a szupervízió során felmerült szempontokat a terápia folyamatában.

6.8.16. Mutassa be, hogyan reflektált az áttételi viszonyokra, saját esetleges megérintődéseire.

6.8.17. A rövid összefoglalóban értelmezze családterápiásan a megtett utat, értékelje a család (pár) és a saját szerepét a létrejött változásokban. A dolgozatban a terápiás folyamat leírása és érzékletessé tétele mellett a terapeuta jelölt saját elképzelései, gondolatai, problémái, dilemmái és esetleges önreflexiói kapjanak hangsúlyt.

6.8.18. A vizsgadolgozatokat egy 3 tagú vizsgabizottság előtt kell megvédeni. A 3 bizottsági tag közül egy opponálja a dolgozatot és ő az, aki írásos opponensi véleményt is küld a jelöltnek. A vizsgadolgozat védelme során, a vizsgabizottság tagjai rákérdeznek családterápiás alapfogalmakra, a dolgozatban említett elméletek alapfogalmaira és az irodalomjegyzékben szereplő művekre.

6.8.19. Amennyiben a terapeuta jelölt olyan esetből írja meg a vizsgadolgozatát, amelyet együtt vezetett egy kiképző család- pszichoterapeutával vagy gyakorlati képzést vezető családterapeutával, a vizsgabizottság nem fogadja el a dolgozatot.

6.8.20. Ugyanazt az esetet két vizsgálótól nem fogadja el a vizsgabizottság. Koterápiában végzett munkát csak egyik terapeuta jelölt nyújthatja be vizsgadolgozatként.

A vizsgán egyszer már elutasított esetet nem lehet még egyszer vizsgára beadni.

6.8.21. Pszichiátriai betegek vagy súlyos pszichoszomatikus betegségben szenvedők családjával csak abban az esetben folytatható család- vagy párterápia, ha a terapeuta jelöltek egyike megfelelő alapképzéssel rendelkezik, azaz pszichiáter szakorvos vagy klinikai szakpszichológus végzettségű.

6.8.22. Azon kiképzettek, akik még nem vizsgáztak le, és nem szerezték meg a családterapeuta címet, családterápiát csak rendszeres családterápiás szupervízió mellett végezhetnek, és önmagukat nem nevezhetik (nem hirdethetik) „Családterapeuta”-ként, „Családkonzulens” -ként vagy „Családi tanácsadó” -ként!